

Ieškoti naujienų, temų ir įmonių...

Bendraukime
Atsiusk naujiena

▼ Katalogai Valiutų kursai TV programa Horoskopai

▼ Lietuvos rytas / Prenumerata 8°C, Vilnius Karjera Kontaktai

Žinios gyvai Komantarai Lietuvos diena Verslas Sportas Pasaulis Žmonės Lrytas.tv Projektai LTOK 2018

Mūsų žemė Augintinis Auto Gyvenimo būdas Būstas IT ir mokslas Kultūra Skonis Stilius Sveikata Gamta Saugus eismas Aš galiu

UŽBLOKUOK LŪPŲ PŪSLELINĘ IŠ VIDAUS

ACIC 200 mg - VIENINTELĖS NERECEPTINĖS TABLETĖS LŪPŲ PŪSLELINĖS GYDYMUI*

Prasome jėmiamai perskaityti pakuotės lapelį ir vaistą vartoti, kaip nurodyta. Netinkamai vartojamas vaistas gali pakenkti jūsų sveikatai. Jei simptomai nepaiešina ir atsirado šalutinis poveikis, dėl tolesnio vaisto vartojimo būtina pasitarti su gydytoju ar vaistininku. Jeigu įtariate, kad jums pasireiškė šalutinis poveikis, apie jį praneškite savo gydytojui, vaistininkui ar Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos el. paštu nepageidaujamaR@vvkt.lt arba kitais būdais, kaip nurodyta jos interneto svetainėje www.vvkt.lt. Įgaliojimas atstovauti Lietuvoje: Sandoz Pharmaceuticals d.d. filialas, Seiryniškių g. 3A, LT-09312 Vilnius. B11806851349. Reklamos teksto parengimo data: 2018 06 29 .

*www.vvkt.lt SANDOZ

LYRTAS.LT BŪSTAS NEKILNOJAMASIS TURTAS PARKAI

Reformatų sode – dvi priešiškos stovyklos

Arūnas Dumalakas „Lietuvos rytas“
2018-08-23

Komentarai

Dalintis

Patinka

Kai savivaldybė paskelbė apie planus atnaujinti viešąją erdvę, sujudo visuomenininkai, prikaištaudami dėl ardomo dabartinio reljefo, griaunamų laiptuotų struktūrų ir pjaunamų medžių.

Kodėl XVI amžiuje įkurtas Reformatų parkas pertvarkomas nesitariant su visuomene?

Kodėl apie pokyčius šioje daugelio vilniečių pamėgtoje viešojoje erdvėje paskelbiama tik tada, kai parengiamas projektas? Kodėl sostinės parkuose, skveruose ir soduose matome tos pačios architektės požiūrį ir vizijas?

Daugybę „kodėl“ Reformatų sode uždavė jo pertvarkos priešininkai, čia surengę festivalį „Re:formatai“.

Tuo metu savivaldybės atstovai mėgino įtikinti, kad betoninių laiptuotų struktūrų, panašių į lovų ar apkasus, panaikinimas – tai sovietinio palikimo atsisakymas. Valdžia neketino atsiliikti – rengė ekskursijas po skverą, pristatė pertvarkos projektą.

Laiptais skuosdavo į viršų

Netoli prekybos centro „Maxima“ Mindaugo gatvėje užaugusiai Virginijai Kulvinskaitei apmaudu, kad nebeliks dabartinio parko reljefo.

Ji prisimena ir skvero centre stūksojusių sovietinių partizanų ir pagrindininkų skulptūrą.

„Kai šią skulptūrą išvežė į Grūto parką, skveras daugybę metų buvo maždaug toks pat. Nesiginčiju, šią viešąją erdvę reikia tvarkyti, tačiau ar taip, kaip nori savivaldybė?“ – klausė vilnietė.

Jos žodžiais, laiptuotos struktūros yra šios vietos neatskiriama dalis. Ir ne dėl to, kad čia žaidžiant prabėgo vaikystė.

Prabanga unikaliame SPA

Patirkite prabangą ir pasimėgaukite poilsiu unikaliame SPA

„Atsimenu žaidimą, kai būdami vaikai lenktyniaudavome, kuris pirštų galiukais pirmas laiptais užskuos į viršų. Ne vienas ir nosį nusibalnojo“, – šypsojosi V.Kulvinskaitė. Tiesa, rogutėmis leisti nuo laiptų ji nebandė, nors tokių drąsuolių būdavo.

Savivaldybės parengtą Reformatų skvero sutvarkymo projektą ji pavadino eklektišku: „Parkas turėjo išskirtinumą, o sutvarkytas neturės.“

Įprato vadinti sovietizmu

Sovietmečio barbarizmas, betono apkasai. Taip savivaldybės atstovai pavadino laiptuotą skvero struktūrą, kurią ketina naikinti.

Tai jau tampa įprasta. Kai valdžiai pasirodė per siauri Totorių gatvės šaligatviai, tai ji pakrikštijo sovietizmu. Esą gatvė turi būti atiduota pėstiesiems.

Nors prieš tokią pertvarką sukilo paveldosaugininkai, savivaldybei tai nė motais.

Regis, kad ir laiptų Reformatų skvere išsaugoti nepavyks. Savivaldybė pasičiupo dailės istorikės, menotyrininkės Rūtos Birutės Vitkauskienės, kuri neįžiūri istorinės laiptų vertės, nuomonę ir į klausimą atsakė klausimu: „Ar reikia išsaugoti barbarizmą?“

Jai pritarė ir skvero atnaujinimo projekto vadovė savivaldybės įmonės „Vilniaus planas“ direktorė Jurga Silvija Večerskytė-Šimeliūnė, sakydama, kad sutvarkymo planas – tai kelias nuo jo praeities į ateitį per dabartį, tai rinkinys priemonių, kurias pasitelkus vietovė turi įgyti naują istorinę prasmę.

J.S.Večerskytė-Šimeliūnė yra Lukiškių aikštės ir daugybės kitų Vilniaus viešųjų erdvių sutvarkymo projektų autorė.

Panaikins pagrindinį taką

Yra žinoma, kad Reformatų kapinės dabartinio sodo centrinėje dalyje jau buvo XVI amžiaus pabaigoje. Kapinėse stovėjo dvi koplyčios. Po Antrojo pasaulinio karo kapinės buvo sunaikintos, koplyčios nugriautos.

Atkurti kapinių neketinama, tačiau centrinį skvero taką, besidriekiantį per jų teritoriją, numatyta panaikinti.

Sodas bus tvarkomas dviem etapais. Pirmojo etapo metu apie 28 tūkstančiai kvadratinų metrų ploto teritorijoje iš pradžių bus įrengti inžineriniai, vandentiekio ir nuotekų tinklai, sodo laistymo sistema.

Palietė skaudžiausią temą

Daugiausia tarp ketvirtadienį Reformatų skvere susirinkusių vilniečių diskusijų kilo J.S.Večerskytei-Šimeliūnei užsiminus apie medžius. Nemažai per pertvarką jų bus iškirta.

Mėgindama pateisinti medžių šalinimą, ji rėmėsi 2007 metų tyrimu, kuris nustatė, kad apie pusę sodo medžių yra neišsivysčiusiomis lajomis.

2014 metais paaiškėjo, kad sode trūksta net 16 medžių. Šiomet pasigesta dar 11. Kaip?

Pasirodo, komunalininkai tyliai išspjovė per audras aplaužytus, džiūstančius medžius. Tiesa, savivaldybė ketina pasodinti apie 200 medžių.

J.S.Večerskytės-Šimeliūnės žodžiais, skaičius atrodo didelis, bet medžiai bus sodinami lizdiniu būdu – po 2–3 vienoje vietoje.

Sostinėje trūksta požiūrių įvairovės

– Jūs ne kartą pastebėjote, kad Vilniaus parkuose vyrauja vienos architektės J.S.Večerskytės-Šimeliūnės požiūris. Kodėl taip yra? – festivalio „Re:formatai“ rengėjos, menotyriminės Laimos Kreivytės (nuotr.) paklausė „Sostinė“.

– Nežinau, kodėl taip yra, bet taip neturėtų būti. Vilniuje turėtų būti skirtingų skverų, parkų, jame turėtų atsispindėti skirtingi požiūriai. Kad taip būtų, reikia konkursų.

Manau, kad savivaldybė demonstruoja supaprastintą požiūrį, kai neištyrinėjus, neišdiskutavus griebiamasi projekto. Be abejo, Reformatų skverą reikia tvarkyti, tačiau kodėl savivaldybės griebiasi principo – viską nugriauti ir pradėti nuo nulio?

Tai sunkiai suvokiama.

– Ar manote, kad miesto valdžia per mažai tarėsi su vilniečiais dėl Reformatų sodo sutvarkymo?

– Kartais atrodo, kad ta komunikacija pusiau slapta. Bėda, kad nėra aiškiai apibrėžta, kokia ji turėtų būti. Galima kažkur įkišti mažą skelbimą apie svarbius dalykus. Galima surengti parodą apie Reformatų sodo sutvarkymą bare „Paviljonas“ Pylimo gatvėje.

Kiek žmonių tą parodą pamatė, kiek sužinojo apie būsimus darbus? Ar iš tikrųjų buvo noras susitikti su bendruomene, su skirtingais žmonėmis, kuriems brangus šis skveras?

Atrodo, kad valdžia ilgą laikotarpį laiko nevertingu. Tai, kad žmonės čia gyveno, šį skverą padarė savo erdve, dabar siekiama nubraukti. Bandoma pasakyti, kad ši erdvė yra niekas. Esą dabar bus mėginama atkurti istorinį teisingumą. Bet kaip jį atkursi, jeigu jau daug kas negrįžtamai sunaikinta? Tad neverta tikėti kalbomis apie istorinio teisingumo atkūrimą. Tai iliuzija.

– Lygiai taip pat neįmanoma atkurti sunaikintų reformatų kapinių. O kaip jas reikėtų įprasminti?

– Šia tema daugiausia reikėtų tartis su reformatais. Kapinės yra svarbios ir tą vietą reikėtų pažymėti. Yra daugybė subtilių būdų, kaip įamžinamas atminimas. Jau po Antrojo pasaulinio karo imta galvoti, kokios turėtų būti atminimo formos, nes tradicinės nebetiko. Tarkime, žemėje atsidengiantys tam tikri objektai, įvairios žymėjimo formos. Kokia forma tiktų reformatų kapinėms, reikėtų kalbėti.

Patogiausias būdas SUŽINOTI DAUGIAU – sekti naujienas mūsų „Facebook“ paskyroje!

Komentarai

Dalintis

Patinka

Patiko
3

Neblogai
0

Nepatiko
1

Rašyti komentarą

PARKAI

VILNIUS

REFORMATŲ SKVERAS